

Rosa Pich-Aguilera Roca

osobní
svědectví

Jak být
šťastná
z 1, 2, 3...
dětmi?

ORIS

Jak být šťastní s 1, 2, 3... dětmi?

Jak být šťastní s 1, 2, 3... dětmi?

© Rosa Pich-Aguilera Roca, 2013

© Ediciones Palabra, S. A., 2013

Illustration © Miguel Aranguren

Czech edition © Axis – spolek pro dobrou literaturu, Brno 2015

ISBN 978-80-88037-01-9

Tuto knihu věnuji své dceři Carminetě, která ve věku nedožitých dvaadvaceti let odešla do nebe, nečekaně a v rozpuku života. Se svou nemocí bojovala statečně až do konce. Zemřela šťastná a plná naděje.

Také ji věnuji svému manželovi, věrnému příteli a společníkovi, který vždy stál po mém boku, neustále mě posouvá vpřed a miluje mě každým dnem víc a víc. Opravdu mimořádný člověk a věrný přítel svých přátel.

Jsem vděčná svému synovi Pericovi za jeho pomoc při opravě této knihy, zejména v srpnu, kdy mu to vyšlo mezi fotbalovým a padelovým¹ turnajem. S velkou odevzdaností, neboť rozhodně byly na programu zajímavější věci než čtení máminy knihy...

Nesmím zapomenout ani na přátele, kteří během svých dovolených byli ochotni odložit právě rozečtené knihy, aby mi pomohli s opravou té mé.

---

¹ Padel – sport rozšířený zejména ve Španělsku a Jižní Americe, podobá se tenisu (pozn. překl.).

Úvod

Před pěti lety nás oslovila britská BBC, aby natočila dokument *Největší rodiny světa*. Po odvysílání tohoto pořadu začaly z různých stran přicházet žádosti o rozhovor: televize, noviny, rádia... Ale my jsme si nechtěli nechat narušit svůj každodenní život, takže jsme se rozhodli poskytovat pouze dva rozhovory za rok.

Před třemi roky se matka spolužáka mého syna Pepeho dozvěděla, že mám osmnáct dětí a požádala mě o rozhovor pro digitální verzi novin *La Vanguardia*, ve kterých pracovala. Souhlasila jsem, avšak ne z toho stejného důvodu jako jindy, ale proto, že jí právě skončila mateřská dovolená a já sama vím, jaký to je pocit, když se žena vrátí do práce. A protože to bylo začátkem prázdnin, hovořily jsme o různých aktivitách, které je možné s dětmi podnikat v létě. Mělo to velký úspěch. Alespoň tomu nasvědčovalo více jak pětatřicet tisíc zhlédnutí, kterých měl rozhovor ještě ten den.

Také mě nesmírně překvapilo, když nás na jaře roku 2013 oslovila španělská TV1, aby s námi natočila reportáž, kterou pak odvysílala v neděli během večerních zpráv. Všichni víme, že nedělní večerní zprávy mají nejvyšší podíl sledovanosti, protože unavení po víkendu si všichni sednou před televizor, aby si oddechli a informovali se o tom, co se za poslední dny událo důležitého. V dnešním světě dokáže rodina s tolika dětmi způsobit velký šok. Reportáž trvala tři minuty; ukazovala, jak vypadá každodenní život ve vícečetné rodině, jakou je i ta naše.

Jelikož máme mnoho známých po celém Španělsku, ještě ten večer nám začaly chodit WhatsAppy a telefonáty; přátelé nám říkali, že nás viděli v televizi, že jsme všichni vypadali dobře, že ta reportáž „byla úžasná“, že je velice potěšila a samozřejmě „jak ty vaše děti vyrostly!...“

Devatenáctého března je ve Španělsku velký svátek: svatý Josef dělník, patron pracujících. V době hospodářské krize, kterou prožíváme, bylo potřeba čtenářům tento den zprostředkovat nějakou zprávu, která by je motivovala a poskytla optimismus. To byl důvod, proč nás oslovili z přílohy *Magazine* novin *El Mundo*. Zveřejnili jednu velkou barevnou fotografii celé rodiny, která byla přes dvě strany, a opět překvapila mnoho lidí. V rozhovoru jsme mluvili o tom, jak se nám daří řídit tak velkou rodinu. Pro nás je tento den významný i proto, že několik členů naší rodiny slaví svátek: můj manžel se jmenuje José María a dvě naše děti, dvojčata, jsou José María a María José, říkáme jim „Pepe“.²

Můj manžel i já jsme odjakživa toužili po vícečetné rodině. Brali jsme se mladí: on měl osmadvacet a já třiadvacet let. Oba pocházíme z početných rodin: José María měl čtrnáct sourozenců a já patnáct. Rok po svatbě jsme měli to štěstí vidět přicházet na svět naši první dceru, jenže několik hodin po porodu nám ji vzali s tím, že má vrozenou velmi vážnou srdeční vadu a musí ji přeložit do nemocnice, která bude vybavena lepším technickým zařízením. Hned v prvních dnech nás lékaři upozornili na to, že dcera nebude žít déle jak tři roky; ale bohudíky žila s operacemi a kardiostimulátory do dvaadvaceti let. Náš druhý syn, Javi, zemřel, když mu bylo dva a půl roku; příčinou byl také problém se srdcem. Naše třetí dcera, Montsita, zemřela ve věku deseti dní, protože se narodila bez srdečnice. Za méně než čtyři

---

² José María je chlapec a María José holčička. Pepe je podomácku jméno pro Josefa a Josefínu (pozn. překl.).

měsíce jsme pochovali dvě z našich dětí a nadále žili v nejistotě, zda přežije to nejstarší. Byly to těžké časy.

Lékaři nám radili, abychom už neměli další děti, protože když se doposud narodily všechny nemocné, ty další by se také mohly narodit s nějakými komplikacemi. „Nemějte další děti,“ bylo jejich jasné a přímé poselství. Jenže občas se i věda zmýlí ve svých předpovědích a my jsme se s manželem rozhodli i přesto všechno dále pokračovat v našem plánu založit početnou rodinu. U nás se říká: „Nikdo nemá co strkat nos do manželské postele.“ Rozhodnutí zplodit nový život je pouze na rodičích. Ani tchyně, ani vlastní matka, ani kamarádka, babička, sestra, soused, stát nebo prezident nemůžou rozhodovat o budoucnosti vaší rodiny. Dokonce i dobří a moudří lidé, kteří nás měli velmi rádi, nám radili, abychom už neměli víc potomků. Ale my jsme i přesto měli naprosto jasno v tom, že nikdo nemůže rozhodovat za nás. Byli jsme mladí a budoucnost patřila pouze nám.

Dnes máme patnáct dětí, které jsou naživu.

V červenci 2013 jsem byla pozvána do Dubrovníku na seminář o rodině. Po vyprávění o naší rodině začali lidé naléhat, abych napsala knihu, ve které popíšu své zkušenosti. Moje dobrá kamarádka z Chorvatska, Želijka, mi řekla: „Je nemožné, abys procestovala celý svět a všude vyprávěla o svých zkušenostech. Měla bys to všechno zapsat, tím se k lidem dostaneš mnohem blíž.“

Myslím, že po této radě nastal ten pravý čas napsat knihu. Je mi sedmačtyřicet, s manželem jsme spolu čtyřiaadvacet let, máme osmnáct dětí. Možná jsme rodina, která má nejvíc dětí ve školním věku v celém Španělsku a to ještě v době hospodářské krize. Mnoho lidí by z první ruky rádo vědělo, jak to zvládáme. Neustále nám kladou tu stejnou otázku: „Jak to děláte?“ Takže jsem se pustila do intenzivního psaní, abych během měsíce dokončila knihu, kterou právě držíte v rukou.

1. Rodinné stolování

Nejdůležitější setkání dne. Příležitost, při které může každý člen rodiny povykládat své zážitky a osobní příběhy v příjemném a teplém prostředí domova. Každá rodina musí zjistit, která část dne, které jídlo, je pro ni nejvýznamnější. Někteří rodiče přichází domů až pozdě večer, takže jejich nejdůležitějším každodenním rodinným setkáním budou snídaně. Během prázdnin to může být oběd a přes školní rok, když jsou děti celý den ve škole, bude zase vhodnější chvíle večere. Naše stolování bývá jednoduché, ale zato hezky naservírované a připravené s velkou láskou. Já osobně mám ráda, když je v něm cítit osobní dotyk, jako například stůl ozdobený květinami, které jsem natrhala po cestě

z práce. Podnos, na kterém jídlo servírujeme, je velký a musí být pěkně připravený. Mělo by být vidět, že jsme přípravě věnovali čas. V početných rodinách bývají pokrmy zpravidla jednodušší, protože nám rodičům, kteří pracujeme mimo domov, nezbývá jiná možnost. Můžeme je ale vždy zkrášlit pěknou dekorací, aby bylo společné stolování příjemnější.

Je to chvíle, kdy každý sděluje své zážitky z celého dne: „Mí učitelé..., mí přátelé..., na ulici jsem viděl..., potkal jsem..., dívejte, co se mi stalo..., hádejte, co bylo v matematice...“ Otec řekne nějakou historku z práce a maminka zase povypráví svou poslední příhodu.

Vždy je důležité mít po ruce nějaké aktuální téma, abychom mohli děti vychovávat a dávat jim příklad. Stejně tak je důležité vědět, o čem děti přemýšlí a moci je tak poučit, zda je něco dobré nebo špatné, a poskytnout jim možnost řešení problémů. Kromě toho je společné stolování zajímavější, když se při něm diskutuje o nejdůležitějších událostech, které se toho dne odehrály.

Nedávno naše dcera Cuqui slavila osmnáctiny a my jsme jí doma připravili narozeninovou oslavu. Následující den jsme se během rodinné večeře bavili o tom, kdo měl co na sobě a jak se choval, a hledali tak příklady pro děti. Hovořili jsme o tom, kdo neměl problém pomoci při servírování jídla a nápojů, kdo vyzval k tanci člověka stojícího v koutě, kdo se rozloučil, poděkoval...

Hodně jsme se nasmáli, protože každý řekl svou nejlepší historku. Vzpomínám si, jak mě jednou Pepa, když se před večerí nestihla osprchovat, prosila, abychom na ni počkali, protože by přišla o to nejdůležitější.

Rodinné stolování je čas na to, abychom zapomněli na sebe a svůj žaludek a mysleli na druhé.

Musím podotknout, že u nás doma jsme všichni jedlíci a rádi hodně jíme.

Náš pětiletý syn Tomáš se většinou po jídle modlí takto: Děkujeme za tento oběd: první byly makaróny, druhé řízky a jako dezert jsme měli mandarinky. Ale co budeme mít dneska k večeři?³

Naším pravidlem při večeři je obsloužit toho, kdo sedí vedle nás: když prosí víc vody, chce chléb, když mu chybí ubrousek nebo chce přidat. Je důležité myslet na druhé a v případě, že se rozhodujeme mezi nejlepším a připáleným řízkem, tak nechat ten nejlepší pro toho, kdo sedí vedle a sníst ten připálený. Tímto způsobem děti učíme, aby myslely na druhé.

Je jasné, že televize není při tomto důležitém rodinném setkání vítaná. Je vypnutá v obýváku a neruší naši zábavnou a živou konverzaci.

---

³ Ve Španělsku a Katalánsku je zvykem mít na oběd nebo večeři vždy tři chody: první chod, druhý chod a dezert (pozn. překl.).

2. Kulatý stůl

V domě mých rodičů jsme měli velký kulatý stůl, který měl dva metry v průměru a který nechal zhotovit místním stolařem můj otec. Kolem stolu se nacházelo pět lavic: na každou z nich se bez problému vešly tři děti... nebo čtyři trochu namačkané. Z nouze jsme se naučili jíst s rukama u těla, protože mezi námi nebyl ani kousek volného místa.

Když jsem se vdala a naše rodina se začala rozrůstat, poznali jsme, že kulatý stůl je pro rodinné stolování ideální. Tak jsme ho nechali vyrobit. Uprostřed stolu je zabudovaný rotující kruh, který ulehčuje nabírání jídla. To položíme do středu a tím, že se kruh točí, si každý může vybrat to, co chce. Ale protože je potřeba naučit se jíst všechno, trváme vždy na tom, aby děti jedly